

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 19.6.2012
Sayı: 464

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıklı bir yaşam için gereklilik olan zeytin ve zeytinyağının, tanıtımı; tüketiminin arttırılması; iç ve dış pazarının genişletilmesi; üretimindeki verimlilik kayıpları ve kalite düşüklüğü; zeytinciliğin ıslahı; üreticilerinin eğitimi; lisanslı depoculuk ve Ürün İhtisas Borsalarının kurulup geliştirilmesi; fidan üretimindeki çeşit ve anaç sorunlarının incelenmesi, tespiti ve çözüm önerilerinin belirlenmesi; elde edilen sonuçlara göre zeytinciliğin geliştirilmesinin devlet politikası olarak ele alınması amacıyla İktisadî Kanun 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçeye istinaden bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

②

Mehmet Ali Susam
İzmir M.V.

①

Ramazan Kerim ÖZKAN

CHP Burdur Milletvekili

③

Ali SARIBAS
Gökale M.V.

④

İlhan DEMİRÖZ
Bursa M.V.

⑤

Hüsnü Günel
Kocaeli M.V.

⑥

Halim Çiğdem
Halkın Çiğdem
İzmir M.V.

⑦

Sarıhan
Tanrıhan
İst M.V.

⑧

Ayhan
Ayhan

⑨

İhsan ÖZKES
İstanbul M.V.

⑩

Veli Ağababa
Malatya M.V.

⑪

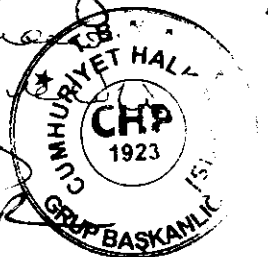
Aziz Medret Akar
Sakarya M.V.

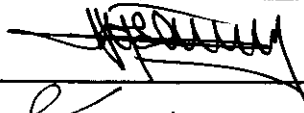
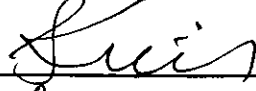
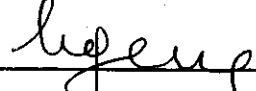
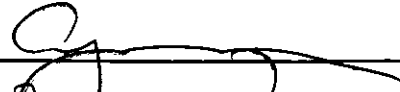
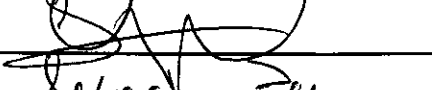
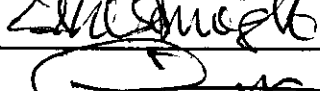
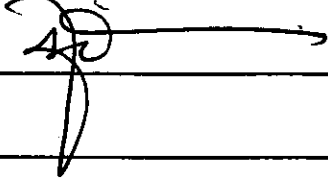
⑫

Recep Gökhan
Edirne M.V.

⑬

Gökhan Akar
Aydın M.V.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
İhsan KALKAVAN	Samsun	
Sedef Küçük	İstanbul	
Kamer Genç	Tunceli	
Mehmet Hilal Kaplan	Kocaeli	
Salih Fırat	Akşam	
Birgül AYMAN GÜLER	İzmir	
Dr. Mehmet Seher	Gaziantep	
Dr. Candan Yünceler	Tekirdağ	
Salime Da	Manisa	
Mehmet S. Kesmeğül	Kırklareli	
Horan ÖRGEN	MANİSA	
Ali Haydar ÖNER	İsparta	

25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14

GEREKÇE

Zeytin ve zeytinyağı Akdeniz insanının önemli bir gıdası olmakla Akdeniz ve Ege ticaretinin de temelini oluşturmuş sağlık veren bir besin maddesidir.

Sektörün çok önemli bir problemi de tağşiştir. Tağşiş %50'lere varmaktadır. Düzgün çalışanlar tağşiş yapanlarla rekabet edememektedir. Zeytin tarımı primitif düzeyde yapılmaktadır. Türkiye'de Kanunun belirttiği oranda bile çiftçiye destek verilmemektedir. Rakip ülkemizin çiftçilerinin, ülkemizde piyasada satılan fiyatlar civarında prim almalarından dolayı; yurtdışıyla kolayca rekabet etmek mümkün değildir. Yüksek enerji fiyatları, makinelerin ithal olması, yedek parçaların pahalılığı, prına fiyatlarının tek taraflı olarak belirlenmesi sektörün önemli sorunlarıdır. Zeytinyağında Avrupa'nın kota koyması yanlış bir uygulamadır. Cezayir'e 50 bin ton kota verilirken, Türkiye'ye 200 ton kota verilmesi haksız bir uygulamadır. Avrupa'da marka olarak satılan yağların bir kısmı, dökme olarak Türkiye'dendir. Oysa paketleme ve ambalajlama sistemine önem verilse hem ihracat artar, hem de fiyat yükselir. İhracatımızın %95'i hiçbir katma değer getirmeyen dökme, %5'i ambalajlı olduğu için, ülkemize, üreticiye kazanç getirmiyordu. Gemilerle dökme zeytinyağını ülkemizden alan İtalya gibi ülkeler, ambalajlayıp, daha yüksek gelirler elde ediyor. Gümrük Birliği imzalanırken, zeytinyağına sanayi ürünü dendiği için, gümrük vergisi konuldu. İhracatçılarımızın rekabet edebilmesi için bu gibi baştan yapılan hataların düzeltilmesi gereklidir. Üretici maliyetlerinin düşürülmesi, ağaçların gençleşmesi gerekiyor. Mevcut zeytinliklerin arasına zeytin fidanları ekilmesi için teşvik verilmelidir. Halan çoğu üretici 2. el hasat makinesi kullanmaktadır.

İhracatçının üretici ile kavga etmesi, hükümetin işine gelmekte; lobisi zayıf sektöre daha az para ayırmaktadır. Sektörün kendi arasında anlaşamaması, devletin sorunlar ile ilgilenmemesine sebep olmaktadır.

Dâhilde işleme rejimi ile sektör çökertilmiştir. Üretim ile perakende satış arasında makas çok yüksektir. Marketlerin kar marjının yüksekliğinden dolayı, çiftçinin gücü yoktur. Bu durum tüketicinin de kandırılması demektir. Küçük üreticinin karşı karşıya kaldığı sorunların çözümünde devlet yönlendirici olarak küçük üreticinin büyük üreticiler yanında mağdur olup, yok olup gitmemesi için, örgütlenmelerine destekleme yardımı yapmalıdır. Zeytinin bez torbalarda değil, dayanıklı sele, plastik kasa vb. taşınması kalite ve verimliliği artıracığı için, üreticinin bu konuda bilinçlendirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.

Üretimde mekanizasyon yetersizliği nedeniyle hem maliyetler daha yüksek hem de kalite ve verimlilik daha düşük olmaktadır. Özellikle zeytin üretiminin en maliyetli kısmı olan ürün toplama da, makineleşmeye geçilmesi, kalitede azalma olamadan, maliyetlerin düşürülmesi için çiftçinin desteklenmesi gerekmektedir. Üreticilerin hasat makinelerinin yeni olması ve üretim maliyetlerinin düşürülmesi için yardım yapılmalıdır. Zeytinyağına değil, zeytine destek verilmelidir. Tarım sektörümüzün bütününde olduğu gibi, zeytin üretiminde de devlet güdümünde AR-GE çalışmalarının desteklenmesi kalite ve verimliliği artıracaktır.

Üretici-tüccar zincirinde, üretici aleyhine işleyen pazarlama sürecinin iyileşmesi için devletin kooperatifleşmede üreticiye destek olması gereklidir. Prim ve desteklerin sektörü yönlendirici ve kalkındırıcı etkisi olacak şekilde belirlenmesi gereklidir. Özellikle kooperatifleşme ve üreticinin kooperatif içerisinde aktif olarak görev alması sektörün kalkındırılmasında önemlidir.

